

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 1 от 8

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФОЗ:
(проф. д-р С. Янкуловска, дмн)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2017/2018 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

ПСИХОЛОГИЯ НА УПРАВЛЕНИЕТО

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН “МАГИСТЪР”
СПЕЦИАЛНОСТ “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ”

ЗАДОЧНО ОБУЧЕНИЕ

ПЛЕВЕН
2017 г.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 2 от 8

По учебен план на МУ - Плевен - задължителна

Учебен семестър: трети

Хорариум: 15 часа лекции

Изпити: семестриален

Кредити: 2

Преподавател: доц. Силвия Цветкова, д.пс.

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Основната цел на обучението по психология на управлението е да се осигурят базисни научни знания, които обезпечават цялостната подготовка на магистрите специалност „Обществено здраве и здравен мениджмънт” като ръководители в системата на здравеопазването.

Курсът осигурява знания за научния статут на психологията на управлението, за основните подходи при изучаване на управленската дейност; за професионалните и персоналните качества на мениджъра, необходими за успешната практика. Една част от включените теми фокусират личността на управляващия с изясняване ролята на перцептивните, мнемичните, менталните и регулативните процеси в управленската дейност. Особено място е отделено и на потребностно-мотивационния блок на личността, което позволява извеждане на стратегиите за мотивиране на човешките ресурси. Позоваването на теориите за междуличностните взаимодействия изяснява психологическите аспекти на общуването и по-конкретно на делово общуване. Анализирани са детерминантите на деловото поведение и подходите при делегиране на правомощия. Знанията за социално-психологическото влияние се обогатяват с методи и средства за психологическо въздействие, което е необходимо при осъществяване на ръководните функции, утвърждаване на лидерските позиции и адекватния избор на управленския стил. Личностно-центрирания подход позволява включването на темите за самоуправление, за изясняване на същността и ефектите от стреса и ролята на саморегулацията. Предложените психосоциални стратегии в условията на конфликт и при кризисни ситуации имат за цел да съхранят психичното здраве на ръководителя, което неминуемо рефлектира върху качеството на управленската му дейност.

Така структурираният материал очертава три основни области: теоретични психологически концепции за управлението, личността и общуването; стратегии и методи за успешно осъществяване на управленската дейност; подходи за саморегулация, самоуправление и самокорекция.

Въз основа на целта, произтичаща от съдържането на курса, се очертава и кръга от задачи, които обезпечават ефективното усвояване на знанията и уменията за приложението им.

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- лекции

МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- лекционно изложение
- дискусии

КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА ЗНАНИЯТА

- заключителен контрол: писмено изпитване

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ ПО ТЕМИ

№	Тема	Лекции бр.ч.	Семинари бр.ч.	Общо часове
1	Психология на управлението като научна област. Предистория. Основни подходи при изучаване на управленската дейност. Дефиниране, предмет и обект	2		2
2	Психологически анализ на субекта на управленска дейност. Перцептивни, мнемични, ментални и регулативни процеси в управленската дейност	2		2
3	Мениджърът като личност. Характеристики на „успешния” мениджър. Характеристики на „слабия” мениджър	1		1
4	Авторитет на мениджъра	1		1
5	Властта в управлението. Теории за лидерството и стиловете на ръководство	1		1
6	Теории за междуличностните взаимодействия. Психологически аспекти на общуването	1		1
7	Делово общуване. Детерминанти на деловото поведение	2		2
8	Форми на управление. Водене на преговори	1		1
9	Социално-психологическо влияние. Методи и средства за психологическо въздействие	1		1

10	Роля на потребностно-мотивационната сфера в управленската дейност. Стратегии за мотивиране на човешките ресурси	2		2
11	Самоуправление. Стрес и саморегулация. Психосоциални стратегии в условията на кризисни ситуации	1		2
	ОБЩО:	15		15

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН

1. **(2 ч. лекции).** Психологията на управлението като научна област. Основни подходи при изучаване на управленската дейност. Етапи в развитието на психологията на управлението Дефиниране, предмет и обект. Връзка с други научни области.
2. **(2 ч. лекции).** Психологически анализ на субекта на управленска дейност. Перцептивни, мнемични, ментални и регулативни процеси в управленската дейност. Разкриване особеностите на психичното функциониране на личността в контекста на управленската дейност
3. **(1 ч. лекция).** Мениджърът като личност. Професионална пригодност, задачи и задължения на мениджъра. Характеристики на „успешния” мениджър. Характеристики на „слабия” мениджър. Дискусионно съпоставяне на силните и слаби характеристики и качества. Разгледани са управленските принципи на Деминг.
4. **(1 ч. лекция).** Авторитет на мениджъра. Понятие за авторитет. Видове авторитет. Връзка на авторитета с персоналните характеристики и титулните индикации. Дискусионно обсъждане.
5. **(1 ч. лекция).** Властта в управлението. Теории за лидерството и стиловете на ръководство. Разгледани са: понятието власт и употребата му; вариативността при позициониране на ръководителя спрямо екипа/колектива; класическите стилове на управление и стилове на управление според някои автори (В. Врум, В. Редин, E de Vono и др.). Посочени са силните и слаби страни на управленските стилове.
6. **(1 ч. лекция).** Теории за междуличностните взаимодействия. Психологически аспекти на общуването Междуличностните взаимодействия са разгледани в контекста на психологическите измерения на общуването, в частност – използването на вербални и невербални индикации при осъществяване на управленските функции. Анализирани са факторите, възпрепятстващи комуникацията. Посочени са подходи за оптимизация на общуването.
7. **(2 ч. лекции).** Делово общуване. Детерминанти на деловото поведение. Анализирани са характеристиките на деловото общуване; деловата беседа;

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 5 от 8

деловия етикет; различията в културалните особености. Коментирани са детерминантите на деловото поведение.

8. **(1 ч. лекция). Форми на управление.** Етапи на организиране на работни срещи – организационни и психосоциални аспекти. Анализ на процедурата. Посочени са аргументи за разгръщане на процедурата. Техники за водене на делови заседания.
9. **(1 ч. лекция). Социално-психологическо влияние. Методи и средства за психологическо въздействие.** Разглеждане на понятията убедителност, убеденост, убеждение. Критерии за резултатност на методите. Структура на убеждаващото въздействие. Аргументи за убеждаване. Изисквания. Други методи за въздействие в управленската практика.
10. **(2 ч. лекции). Роля на потребностно-мотивационната сфера в управленската дейност. Стратегии за мотивиране на човешките ресурси.** Дефиниране на понятието мотивация. Функции, характеристика и видове мотиви. Същност на мотивирането. Ролята на мотивацията в професионално-трудова сфера. Фактори, влияещи върху удовлетвореността от полагания труд. Анализ на мотивационните принципи.
11. **(1 ч. лекция). Самоуправление. Стрес и саморегулация. Психосоциални стратегии в условията на кризисни ситуации.** Подчертава се значението на самоуправлението и саморегулацията за успешното реализиране на управленската дейност. Анализирани са критичните периоди в адаптацията и в развитието на организацията, (L. Greiner). На тази основа се обсъждат кризи, свързани с човешкия фактор, както и със ситуативни фактори. Разгледани са методи и подходи за психологическа подготовка и рехабилитация при кризисни ситуации.

МЕТОД ЗА КРАЙНО ОЦЕНЯВАНЕ:

- писмено изпитване/разработка на реферат и попълване на въпросник.

Резултатите от обучението по дисциплината на базата на учебната програма се оценяват, чрез текущо оценяване в хода на провежданото обучение и оценката от писменият изпит за учебната дисциплина в края на семестъра и се получава от зависимостта:

$$И = 0,75. ПИ + 0,25.ТО,$$

където И е оценката от изпита;

ПИ – оценка от писмения изпит;

ПО – оценка от текущия контрол.

Крайната комплексна оценка от придобитите знания по учебната дисциплина въз основа на преминатото обучение по тази учебна програма, се вписва в главната книга лично от преподавателя, провел изпита.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П Дата: 10.01.2012 г. Страница 6 от 8

СИСТЕМА ЗА НАТРУПВАНЕ НА КРЕДИТИ

Общият брой кредити за дадена дисциплина е определен от учебния план. Разпределението им за аудиторна заетост и извън аудиторна заетост на студентите става въз основа на спецификата на дисциплината и според изискванията на Университетската система за набиране и трансфер на кредити.

МЯСТО НА ДИСЦИПЛИНАТА В ЦЯЛОСТНОТО ОБУЧЕНИЕ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА “ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ”

Дисциплината “Психология на управлението” осигурява базисните знания, необходими за управленската практика. Взаимодейства с дисциплини като “Основи на управлението” и “Социална медицина”, “Стратегически мениджмънт” и др.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В края на лекционния курс студентите трябва да имат знания за психология на управлението като научна област, като се разкрият взаимодействията и с другите научни области, да се усвоят и адекватно използват основните понятия и категории.

Студентите трябва да умеят успешно да използват придобитите знания, като ги анализират, съпоставят и обобщават; да прилагат основните методи и критерии за оценяване и самооценяване, да развиват рефлексивни и комуникативни умения; да спазват основни изисквания в управленската практика.

КОНСПЕКТ ЗА СЕМЕСТРИАЛНИЯ ИЗПИТ

1. Психология на управлението като научна област. Предистория. Основни подходи при изучаване на управленската дейност. Дефиниране, предмет и обект
2. Психологически анализ на субекта на управленска дейност. Перцептивни, мнемични, ментални и регулативни процеси в управленската дейност
3. Мениджърът като личност. Характеристики на „успешния” мениджър. Характеристики на „слабия” мениджър
4. Авторитет на мениджъра
5. Властта в управлението. Теории за лидерството и стиловете на ръководство

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
Дата: 10.01.2012 г.		
Страница 7 от 8		

6. Теории за междуличностните взаимодействия. Психологически аспекти на общуването
7. Делово общуване. Детерминанти на деловото поведение
8. Форми на управление
9. Социално-психологическо влияние. Методи и средства за психологическо въздействие
10. Роля на потребностно-мотивационната сфера в управленската дейност. Стратегии за мотивиране на човешките ресурси
11. Самоуправление. Стрес и саморегулация. Психосоциални стратегии в условията на кризисни ситуации

ПРЕПОРЪЧАНА ЛИТЕРАТУРА

- Ангелов, А., Основи на мениджмънта, С., 1998
- Алиев, В., Мотивация труда сотрудников, М., 2005
- Вересов, Н., Характеристика на слабия мениджър, в сб., М., 2005
- Десев, Л., Речник по психология, С., 1999
- Джей, Р., Ръководство на мениджъра, С., 2001
- Джонев, С., Кризите на преуспяващите фирми, С., 2006
- Джонев, С., Социална психология, т.3, Малки групи, С., 1996
- Ильин, Е., Мотивация и мотивы, Питер, 2006
- Канев, Д. и кол., Мениджмънт и комуникация в политиката, С., 2006
- Кулмински, А., Методи на управление, в сб., М., 2005
- Крылов, А., Психология, М., 2004
- Кудрявцева, Е., Управленски роли, в сб., М., 2005
- Ларсън, Е, Професионална пригодност на мениджъра, в сб., 2006
- Мийд, М., Културни модели и технически промени, 1999
- Паркинсън, С., М. Растомджи, С. Сейпър, Ефективен мениджмънт в работа, С., 1999

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 8 от 8

Паунов, М., Организационно поведение, С., 1998

Пийлинг, Н., Брилянтният мениджър, С., 2006

Ригио, Р., Въведение в индустриалната/организационната психология, С., 2006

Сыманюк, Е., Психология професионално-обусловленних кризисов, М., 2004

Цветкова, С., Психология на управлението, Пл., 2014

АВТОР НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА: доц. Силвия Цветкова, д.пс.
Сектор „Педагогика и психология”

Програмата е утвърдена на Факултетен съвет на 27.09.2017 г.